

[Industriministeren]

være i den retning, regeringen ønsker at vi skal bevæge tilsynet.

Hr. Svend Heiselberg var inde på spørgsmålet om 30 pct.s-grænsen for, hvad pengeinstitutter kan have af aktier i andre pengeinstitutter. Her vil jeg godt præcisere, netop da dette tema er aktuelt i diskussionen for øjeblikket, at hvis forholdet er det – og her vil jeg gerne se nogle konkrete påvisninger – at man faktisk som minoritet ved hjælp af de 30 pct. i givet fald kan skabe en konkurrenceforvridning ved på grund af manglende tilslutning på generalforsamlingen at forhindre en naturlig kapitaludvidelse f.eks., er regeringen indstillet på at se på denne grænse og i givet fald sætte den ned.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Kun om tilsynets funktion. Efter min mening er det tilsynets ansvar at skride ind og stoppe på et tidspunkt, hvor noget af aktiekapitalen er tabt, men man ikke er nået til indskydernes midler. Det er ikke detailkontrol, men det er dette med centralt at være på pletten. Aktionærer må gerne tabe penge, indskydterne må ikke. Det er det, tilsynet skal sørge for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Reklame i lokalradio og fjernsyn).

Af kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen).

(Fremsat 4/11 87).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 11 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Finansiering af lokalradio- og fjernsynsvirksomhed).

Af Birte Weiss (S), Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.

(Fremsat 5/11 87).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

De forslag, jeg har fremsat, skal jeg ikke sige meget om, for de har været fremsat flere gange. Forslagene om reklamefinansiering og distriktsblades adgang til at drive lokalradiovirksomhed har været fremsat flere gange i 1985-86, senest ved et ændringsforslag, som blev stillet af regeringspartierne i maj i år. Dagbladsforslaget har været til behandling i februar i år, og vi har ikke ændret standpunkt, men vi håber, at der er sket andre udviklinger, som kan gøre, at vi kan komme videre, end vi er kommet tidligere.

Det, jeg først og fremmest skal tage stilling til her, er det lovforslag, som er fremsat af S og SF om et statstilskud på 100 mill. kr. til lokalradio- og lokal-tv-virksomhed. Det kan jeg også gøre ganske kort, for det kan regeringen og jeg ikke tilslutte os.

Vi har tidligere drøftet forslag om statsfinansiering, statstilskud. Jeg vil hellere kalde det offentlige tilskud, for da vi drøftede det sidst, var der tale om en støtteordning, som var en kombination af statsmidler og kommunale midler.

Jeg har mærket mig, at Socialdemokratiet specielt ved denne lejlighed har trukket de kommunale midler ud. Det er i hvert fald klogt. Nu skal jeg ikke sige andet om det, fordi jeg afviser forslaget generelt, men som vi gjorde opmærksom på, da vi sidst behandlede dette, ville kommunale midler omgående udløse krav om bloktilskudskompensation, således at der ville blive tale om statslige midler i det hele taget.

Af principielle grunde mener jeg det vil være forkert, bl.a. fordi det vil fastlåse systemet, og det vil, sådan som forslaget er formuleret, hvor det først og fremmest skal være en støtte til lokal information, lokal oplysning, og ikke en støtte til andre dele af virksomheden, blive meget kompliceret at udarbejde de nøgler, som man forventer at Kulturministeriet skulle være i stand til at udarbejde for at kunne afgøre, hvordan beløbene skal fordeles efter de forudsætninger, som ligger i forslaget.

Jeg skal ikke sige mere, for jeg har ved tidligere lejligheder meget grundigt kommenteret

[Kultur- og kommunikationsministeren]

disse tanker om offentlig støtte. Men jeg vil sige, at vi naturligvis har fremsat vort eget forslag, fordi vi stadig mener, at det må være rimeligt med reklamemuligheden som lokalradio- og lokalfjernsynsfinansieringsmulighed – ikke som det eneste grundlag, det har vi aldrig sagt, men som en mulighed, der åbnes for.

Connie Hedegaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan naturligvis støtte kultur- og kommunikationsministerens forslag, i og med at det er identisk med det, vi fra regeringspartiernes side fremsatte så sent som i maj måned.

Så kan man sige: Hvorfor kommer kulturministeren så med et nyt forslag? Vi forstår godt, at de mange forskellige udtalelser, der er faldet fra forskellige Socialdemokrater, ikke mindst i interview rundt omkring i de forskellige nærradioer, har måttet få kulturministeren til at tro, at nu var der rent faktisk lidt bevægelse i Socialdemokratiet.

Man kunne vel også have formodet, at Socialdemokratiets hovedbestyrelses udtalelser havde haft lidt konsekvenser for Socialdemokratiets folketingsgruppes politik, ligesom jeg synes, man må sige, at der har været så mange udtalelser fra forskellige folketingsmedlemmer og fra fagbevægelsen samt fra De Radikales nye ordfører, at vi da meget håber på, at der kan dannes et flertal for en reklamefinansieringsmulighed for nærradioerne.

Da vi sidst behandlede dette, sagde fru Ingerlise Koefoed, at det var meget godt, at vi stod her og råbte og skreg om reklamer for nærradioer, men det havde fru Ingerlise Koefoed nu aldrig nogen sinde hørt et ønske om fra nærradiostationerne selv. Nu er der imidlertid dannet en forening af nærradioer, der meget stærkt arbejder for at få denne reklamefinansieringsmulighed, og vi håber da, at også det kan være et argument over for Socialdemokratiet, SF og De Radikale.

Hvis man betragtede Socialdemokratiets forskellige positioner under valgkampen, må man undre sig lidt over, at der stadig væk ikke figurerer noget som helst om reklame i Socialdemokratiets eget forslag. Der var næsten ikke grænser for, hvem der fik gjort sig til talsmand for reklamer ikke alene i interview, men også ved at reklamere for sig selv: hr. Jimmy Stahr, fru Helle Degn, hr. Lykkeitof, ja, selv hr. Tastesen

havde jo travlt med under valgkampen at komme til i alle de stationer, man overhovedet kunne komme til for betalt sendetid.

Jeg synes, det er lidt underligt, at man kan mene, at man kan forbyde stationerne at reklamere for alt andet end velbeslåede socialdemokrater. Ganske vist var der da en del reklamekroner at hente dér for nærradioen, men det kan de jo ikke rigtig leve af.

Jeg synes, vi skal holde op med de utidige forbud. Jeg synes, vi har et hensyn at tage til nærradioerne. De har driftsudgifter, de har udgifter til Koda/Gramex, de har udgifter til lokaler, til udstyr osv. Jeg synes, at hensynet til den mangfoldighed, vi alle sammen er enige om at ønske i nærradioernes programudbud, også må give sig udslag i en mangfoldighed af finansieringsmuligheder.

Så er der hensynet til de lokale handlende osv.; det skal jeg ikke komme ind på, for det har vi efterhånden diskuteret til bevidstløshed.

Dagbladene og distriktsbladene vil vi selvfølgelig meget gerne have med fra konservativ side. Vi synes, det er naturligt, at de, der har forstand på medier, ikke pr. definition udelukkes fra at være med til at drive nærradiovirksomhed. Også her synes vi, at det må være frihed og valgmuligheder, der skal drive værket, snarere end forbud.

Nu havde vi som sagt set frem til lidt bevægelse hos Socialdemokratiet. Vi troede faktisk, at man lod sig overbevise af argumenter, om ikke fra os, fra regeringspartierne, så fra de mange socialdemokrater, som faktisk har sagt noget om disse ting.

Jeg vil gerne henvise bl.a. til, hvad fru Birte Weiss sagde i Radio Mercur så sent som den 26. oktober i år. Da gav hun udtryk for stor bekymring for, at vi fik opbygget et for bureaukratisk system. Få dage før valget, den 4. september, fandt der et interview sted på samme nærradiostation, og da sagde hr. Tastesen – og jeg citerer ordret:

»Overskuddet fra reklamer skal tilfalde alle i lokalområdet, som lever op til kravene om at skabe debat og kulturtilbud i lokalsamfundet.«

Hvorfor er der så ikke bare ét eneste pip med om Socialdemokratiet og reklamer i Socialdemokratiets og SFs forslag?

Jeg synes, det er mærkeligt, hvad der er sket i Socialdemokratiets folketingsgruppe, i betragtning af hvor mange der trods alt har sagt noget fornuftigt om disse ting:

[Connie Hedegaard]

Men når det så er sagt, vil jeg sige, at vi håber stadig væk på, at den sunde fornuft ikke er helt uddød hverken i Socialdemokratiets folketingsgruppe og eller i De Radikales folketingsgruppe. Vi har da også noteret os de positive signaler, der har været fra fru Marianne Jelved.

Vi synes ikke, at vi skal gøre dette til et slagsmål; vi må bare simpelt hen erkende, at tiden er løbet fra reklamemodstanden. Reklamer er jo inde i TV 2, og pludselig at gøre Socialdemokratiets tilslutning til et spørgsmål om, hvornår TV 2 kommer i gang, er immervæk at opfinde et nyt argument, som vi ikke har hørt før fra Socialdemokratiets side.

Vi håber, at vi kan finde et fornuftigt kompromis, men for Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at der i det kompromis indgår en adgang for nærradioerne til at sende reklamer og finansiere sig ved hjælp af reklamer.

Ingerlise Koefoed (SF):

Man kan nok sige meget om den debat, vi nu i årevis har haft om finansiering af både landsdækkende radio og tv og lokalradio og -tv, men man kan i hvert fald understrege, at begge sider af folketingssalen har udvist om ikke andet så en meget stor tålmodighed i denne sag. Vi er blevet ved med visse variationer at gentage de samme holdninger, som vi hele tiden har haft, og jeg synes egentlig, at denne gang er det Socialdemokratiet og SF, der har vist den største smidighed ved dog at forandre lidt på det forslag, vi har fremsat, i forhold til de forslag, vi har fremsat tidligere. Det forslag, der kommer fra regeringen, er jo det samme, som vi så i foråret, dels om reklamefinansieringen, dels om spørgsmålet om, hvorvidt dagblade skulle kunne få sendetilladelse til alene at lave lokalradioer.

Kulturministeren roste os for, at vi denne gang ikke havde taget kommunerne med i vores forslag. Det har vi ikke gjort, fordi de tidligere forslag, vi har fremsat, har indeholdt en vis form for automatik: Når en lokalradio, en lokal-tv-station, kunne komme med et eller andet beløb, skulle kommunen komme med det samme og staten med det samme op til en vis begrænsning i sendetiden – jeg skal ikke trætte med at gentage hele forslaget.

Denne gang har vi ønsket en anden form. Vi har ønsket, at de lokalradioer og lokal-tv-stationer, der selv kan skaffe sig nogle midler, skal

kunne gå til Kulturministeriet direkte – uden at kommunerne skal blandes ind i det hverken censurmæssigt, bestemmelsesmæssigt eller økonomisk – og søge om penge til dækning af det lokale stof. Jeg tror, at man sagtens, hvis man ville, kunne finde frem til nogle ikke for bureaukratiske måder at gøre dette på. Nu må vi jo se – hvis forslaget skulle gå hen og blive vedtaget – hvordan vi kommer videre med den rent administrative side af sagen.

Det er klart, at vi i SF stadig holder fast ved, at der ikke skal være reklamefinansiering af lokalradio og lokal-tv, fordi vi – som jeg har sagt hundrede gange før, tror jeg nok – ikke ønsker at blande kulturpolitik og erhvervs politik sammen. Begge politikker har i høj grad en berettigelse, men vi mener, det vil være uheldigt med den sammenblanding, der finder sted, når man gør lokalradio og lokal-tv-stationer delvis afhængige af reklamefinansiering.

Vi tror, det i det lange løb vil komme til at betyde, at nogle af de små lokalradioer, som sender til et særligt publikum, som måske er mere interesseret i radio og debat, end de er i forbrug, vil få meget svært ved at overleve.

Jeg er også lidt betænkelig ved, at man her forudser, at reklamerne i lokalradioerne kan komme til at gå ind i programmerne på en helt anden måde, end man forestiller sig dem anbragt i lokal-tv-stationerne, og jeg vil meget advare imod, at man begynder at liste reklamer direkte ind i udsendelserne i lokalradioerne.

Det var nu mærkeligt, sagde fru Connie Hedegaard, at Socialdemokraterne kun ville gøre plads for Socialdemokraternes reklame i lokalradioer. Nu må det vel siges, at så godt som alle de politiske partier på den ene eller den anden måde benyttede sig af den mulighed, som vi var med til at støtte, for, at politiske partier og religiøse bevægelser på linje med andre mennesker og andre virksomheder skulle kunne købe sig sendetid i lokalradioerne og lokal-tv-stationerne. Jeg mener stadig væk, at der er forskel på, om det er et politisk parti, en religiøs bevægelse eller andre, der fortæller om deres virksomhed, eller det er købmanden, supermarkedet og andre, der sender reklamer direkte ud til publikum.

Den måde, som vi nu har forestillet os at man indtil videre skulle finansiere lokalradio og lokal-tv-stationer på, er et oplæg fra vores side, og det er klart, at vi, hvis der skulle være nogen her i Folketinget, der kunne være endnu mere

[Ingerlise Koefoed]

opfindsom, og som under debatten kunne komme med nogle andre forslag om, hvordan man skulle gøre det, da vil lytte opmærksomt. Vi vil som sagt bare ikke gå ind for reklamefinansieringen.

Jeg fik forleden dag et forslag i hånden, som vistnok er inspireret af den finske ordning, og som går ud på, at man fra de landsdækkende stationer, som har reklamefinansiering, betaler en vis afgift til en fond, som så støtter lokalradio- og lokal-tv-virksomhed. Jeg synes i og for sig, at der måske i det forslag kunne ligge en idé, som vi kunne arbejde videre med, hvis der skulle ske det ulykkelige, hvad jeg selvfølgelig ikke forudser, at vores eget forslag ikke bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Ja, fru Ingerlise Koefoed, jeg er godt klar over, at alle havde mulighed for at tilkøbe sig sendetid. Det er heller ikke det, jeg siger. Jeg synes bare, det må virke lidt underligt for den lille lokale handlende, at de dér politikere inde i Folketinget sidder og vedtager, at de gerne må reklamere for sig selv, for det produkt, der hedder sig selv – det er faktisk reklame, mere end det er politisk oplysning – hvorimod vi herinde er formyndere og siger til ham: Det produkt, du gerne vil have solgt, vil vi tillade os at forbyde at du reklamerer for.

Jeg synes, det er dobbeltmoralsk.

Anders Poulsen (V):

For Venstre er det afgørende, at den positive medieudvikling i lokalområderne fortsætter og styrkes. Lokalradioerne er i en vældig udvikling, som befolkningen bakker op og kommunerne ser med glæde på. Nu skal der tilvejebringes finansielle muligheder, så denne udvikling kan fortsætte i en god og positiv retning.

Naturligvis skal både reklamefinansiering og sponsoring ind i billedet, men vi er enige med ministeren i, at vi bør tage et skridt ad gangen og starte med reklamer.

Lokalradioerne er nu rigtig kommet i gang landet over, interessen er stor, opbakningen er der, der er fodfæste. Nu skal det fastholdes og udbygges, linierne for fremtiden skal lægges, og ministerens lovforslag tjener dette på udmærket vis.

Statslige støtteordninger må Venstre vende sig imod på området her. Dette felt må ikke gøres stift og kunstigt ved, at der slippes statspenge ind i systemet. For en gangs skyld må vi lade noget lokalt blomstre op. Der skal naturligvis lægges nogle rammer, men lokalbefolkningen, de lokale handlende og virksomhederne i øvrigt skal nok finde ud af det i skøn samklang.

Venstre finder det endvidere naturligt, at dagblade efter ministerens lovforslag får mulighed for at gå ind i lokalradiovirksomhed. Det samspil, der derved kan opstå mellem den talte nyhedsformidling og den skrevne nyhedsformidling, ser vi i Venstre nogle positive perspektiver i. Lad mig blot nævne som et eksempel på samspillet mellem den talte og den skrevne nyhedspresse, at den korte, knappe talte nyhed meget vel kan tjene som en appetitvækker til yderligere fordybelse i emnet, som derefter kan ske i den skrevne dagbladspresse.

At programlægning af redaktionelt stof og reklameområdet skal sikres passende adskilt, er naturligt, og det får vi jo også lejlighed til at overveje under udvalgsarbejdet.

Venstre kan tilslutte sig det af ministeren fremsatte lovforslag.

Vi vil derimod vende os stærkt imod S-SF-forslaget. Det er et destruktivt forslag, som vil ramme et lokalt aktivitetsområde, hvor der er gang i tingene, hvor der sker noget, hvor nye ideer blomstrer, og hvor lokalbefolkning, virksomheder og kommuner i fællesskab bakker op omkring lokaldebat samt kultur- og nyhedsformidling. Og så kommer S og SF med dette destruktive forslag, som vil sætte tingene i stå, i hvert fald indtil folketingssamlingen 1990-91. Ja, man burde næsten skamme sig.

Venstre afviser dette forslag af mange grunde. Lad mig blot nævne to. For det første: Hvad har statspenge i det område at gøre? De vil medføre nogle kunstigheder, stivhed og forvridninger, som området vil være meget, meget dårligt tjent med, og som bider sig fast, når først de er sat ned i systemet, også ud over den 3-4-årige periode, som lovforslag nr. L 64 vedrører.

For det andet: Det bremser enhver udvikling på området.

Det er et almissesforslag. Forslagsstillerne anfører selv i bemærkningerne, at det er en overlevelseshjælp på eksistensminimum. Det er arrogant, faktisk grænsende til frimodig frækhed

[Anders Poulsen]

at møde frem med det forslag. Og den nævnte begrundelse!

Venstre afviser derfor S-SF-forslaget, og vi håber, at det under udvalgsbehandlingen viser sig at være uden interesse. Og så imødeser vi i øvrigt et godt udvalgsarbejde om ministerens forslag.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg må selvfølgelig afvise, at der er noget destruktivt og arrogant i vores forslag. Derimod skal jeg da gerne vedkende mig en vis frimodig frækhed. Det har jeg ikke noget imod.

Jeg vil godt spørge: Hvad destruktivt og arrogant er der dog i det her? Er det destruktivt og arrogant, at staten støtter teatre ude omkring i landet? Er det destruktivt og arrogant, at staten støtter museer osv. osv.? Nej, jeg synes, at det er et udmærket forslag.

Det er klart, at det ikke er mange penge. Vi er beskedne folk. Vi kunne have bedt om 200 mio. eller 300 mio. kr. og givet lidt mere, men et almisseforslag er det ikke. Det forudsætter bare, at der ude hos de mennesker, der arbejder med det her, selvfølgelig også er vilje til selv at skaffe nogle penge.

(Kort bemærkning).

Birte Weiss (S):

Når hr. Anders Poulsen alligevel skal op og svare her om et øjeblik, så vil jeg også godt bede ham om at svare på et andet spørgsmål, som har med indlægget at gøre.

Jeg forstod på det, der blev sagt, at det nærmest var lidt urimeligt og lidt utidigt, at man overhovedet talte om statspenge i forbindelse med presse. Derfor vil jeg godt bede hr. Anders Poulsen om at redegøre for, hvorfor man i så mange år har ment, det var rigtigt og rimeligt og fornuftigt og opbyggeligt og altså ikke destruktivt, som det nu siges, at man til den skrevne presse yder et årligt tilskud på $\frac{3}{4}$ mia. kr.

Altså, et eller andet sted må man dog forsøge at få logikken i argumenterne til at hænge sammen, og det glæder jeg mig til at høre om.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Det er destruktivt og arrogant, når man møder frem med et forslag og i sine bemærkninger

til forslaget siger: Her kommer vi og vil gerne give lidt overlevelseshjælp på eksistensminimum til de små lokalradiovirksomheder. Det står der udtrykkeligt i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag.

De små lokalradiovirksomheder kan ikke bruge en almisse som det her. Man vil give en almisse, som jeg kalder det, i en 3-4-årig periode på et område, som er under opblomstring, som er i sin vorden, og hvor der er sat noget positivt og rigtigt i gang. Det er helt forkert at putte statspenge ind i denne opblomstrende virksomhed og dermed forvride den udvikling, vi glædeligvis har på området, og så gøre det i en 3-4-årig periode.

Hvad så efter denne 3-4-årige periode? Man har fået nogle skævvridninger, nogle stivheder i systemet, som det vil have overordentligt svært ved at vriste sig ud af, hvis vi om 3-4 år finder frem til en anden finansieringsmulighed. Naturligvis finder vi frem til en anden finansieringsmulighed på området, det ved alle, det er kun et spørgsmål om tid.

Derfor er det arrogant, og derfor er det ikke rigtigt og rimeligt at komme med denne slikkepind i form af statspenge på dette område.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

Jeg forstår ikke fru Birte Weiss' parallelisering mellem de trykte og de elektroniske medier. Den støtte, man giver fra statens side til den trykte presse, er portostøtte og momsfrigtagelse, altså en slags distributionsstøtte. Jeg mener ikke, det er rimeligt at parallelisere til nærradioerne, for vi har jo et distributionsnet for nærradioerne stillet til rådighed af det offentlige.

Det, der må ligge i S' og SF's forslag, er dog immer væk en form for produktionsstøtte, og den har vi ikke på avisområdet. Derfor synes jeg, det er en falsk parallelisering.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg ved såmænd ikke, om man ikke også på den trykte presses område har en vis form for produktionsstøtte. I hvert fald har man en etableringsstøtte, så helt uden produktionsstøtte er den vel ikke.

Jeg vil sige til hr. Anders Poulsen, at det netop er ideen, som hr. Anders Poulsen selv

[Ingerlise Koefoed]

kom ind på, at når der er gået 3-4 år, og når TV 2-loven skal revideres, så skal det her også tages op til revision; så skal der indgå en vurdering af, hvordan denne finansieringsform har virket. Har den ikke virket godt nok, så kan man naturligvis ændre den, som man kan ændre så meget andet ved lovrevision.

(Kort bemærkning).

Birte Weiss (S):

Se, nu er det jo ikke os, der har gjort det til en særlig dyd altid at sammenligne den trykte presse med de æterbårne medier. Det er faktisk noget, de borgerlige partier har gjort forfærdelig meget ud af.

Om den sammenligning, jeg drager, er det vigtigt at slå fast, at det er i direkte og indirekte støtte, og det er faktisk noget, der inden for denne trekvarte mia. kr. minder enormt meget om det, vi foreslår her. Der er nemlig en slags, man kalder det katastrofehjælp til aviser, der er i alvorlig nød.

Hvis ikke jeg får tid til at komme ind på det senere hen, kan min tidligere formand for mediekommissionen, som jeg har været med til at foreslå de her ting sammen med, den nuværende kulturminister, manuducere sin partifælle.

Marianne Jelved (RV):

Lad det være slået fast straks, at Det Radikale Venstre finder lokalmedierne vigtige, fordi disse medier kan udvide ytringsmulighederne, informationsmulighederne og det lokale engagement borgerne imellem og på lang sigt medvirke til en styrkelse af det lokale folkestyre. Det er mål og hensigter, som er væsentlige for os.

Desuden finder vi det vigtigt at slå fast, at der i lokalmedierne skal være plads, rammer og muligheder for mangfoldigheden og forskelligheden, og det er der jo også enighed om partierne imellem i Folketinget.

Lokalradioloven danner på en rimelig måde rammerne om lokalradioerne, og lokalradio-nævnene har ansvaret for at sikre mangfoldigheden, som den er ønsket politisk.

Det vil sige, at de politiske mål og rammerne for lokalmediernes virksomhed har vi faktisk på plads, men vi mangler en løsning på, hvordan der kan skabes et bedre økonomisk grundlag, end det er tilfældet i dag for de fleste lokalmedier, hvordan vi kan give en håndsrækning

til de mennesker, der arbejder med disse vigtige medier.

I den forbindelse skal det understreges, at Det Radikale Venstre mener, det er vigtigt, at der fortsat ligger et incitament til lokalt engagement og lokalt ansvar hos lokalmedierne, også med henblik på at skaffe det økonomiske grundlag.

Regeringen lægger nu et forslag om reklamefinansiering frem. Socialdemokratiet og SF fremsætter et forslag om offentlig støtte i en periode med henblik på »overlevelse«, indtil revisionen af TV 2-lovgivningen skal finde sted. Det er jo en situation, der har været tidligere i Folketinget. Der har tidligere været fremsat nogenlunde lignende forslag, dels fra regeringen, dels fra Socialdemokratiet og SF, uden at der af den grund er fundet en løsning.

I Det Radikale Venstre synes vi ikke, at 100 mio. kr. hvert år, som det er foreslået af Socialdemokratiet og SF, er måden at løse opgaven på. Vi synes nu heller ikke, at regeringens forslag er et columbusæg, men vi vil ikke på forhånd afvise muligheden for reklamer i lokalmedierne. Det er der efter Det Radikale Venstres opfattelse allerede taget hul på med SF's, Socialdemokratiets og regeringens beslutning i juni 1987, hvor det blev tilladt de politiske partier at købe sendetid, sagt med andre ord: købe reklamer i lokalradioen.

Vi vil heller ikke på forhånd afvise at drøfte dagbladernes muligheder for at få sendetilladelse, men jeg vil godt sige, at vi er forbeholdne og i hvert fald skal have argumenterne klarere på bordet omkring netop dette punkt, end det er tilfældet nu.

I Det Radikale Venstre arbejder vi, som det er fremgået af pressen, fortsat på at finde en løsning, og vi er meget interesserede i, at der findes en sådan så hurtigt som muligt. Det er vores klare opfattelse, at lokalradioer i meget stort tal ønsker en løsning på det økonomiske problem så hurtigt som muligt. Det er også vores klare opfattelse, at holdningen rundt omkring er blevet anderledes med hensyn til reklamer i medierne.

Men det er vores opfattelse, at vi i første omgang bør koncentrere os om lokalradioernes økonomiske grundlag, det vil sige, at vi adskiller lokalradio og lokal-tv i diskussionen og i arbejdet på at finde en løsningsmodel. Vi mener faktisk, at det kan lade sig gøre, hvis viljen er til

[Marianne Jelved]

stede, at finde frem til en løsning eller en model, om man vil, der sikrer støtte til de lokalradioer, der ikke ønsker at sende reklamer, og at der ikke sker en begrænsning af de små radioers muligheder for at drive lokal radiovirksomhed. Det er meget vigtige krav fra vores side. Og så ser vi også gerne en så enkel model som muligt.

Der er meget argumentation for og imod reklamefinansiering og denne finansieringsforms konsekvenser eller formodede konsekvenser. Det bygger netop på formodninger og sammenligninger med andre lande vedrørende forhold, der, når det kommer til stykket, alligevel ikke er sammenlignelige. Derfor finder vi det rimeligt, ja, ønskværdigt, at der bliver tale om en forsøgsordning, altså den finansieringsmodel, Folketinget måtte finde frem til, som kan tages op til vurdering, eventuelt regulering – eller revision, hvis det er mere gennemgribende – samtidig med at TV 2-lovgivningen skal revideres.

Det er, fordi vi har nogle politiske mål, som jeg var inde på før, nemlig at sikre de lokalradioer, der ikke ønsker reklamer, og at sikre, at der ikke sker en begrænsning, det vil sige, at små lokalradioer, der kan føle sig i klemme mellem større byradioer, får mulighed for at eksistere. Det er kardinalpunkter for os.

Vi vil gå til udvalgsarbejdet med henblik på at finde en løsning, og hvis det i løbet af udvalgsarbejdet viser sig, at det kan fremme sagen, vil vi fremsætte vores eget forslag. Men vi vil gå positivt til udvalgsarbejdet og se, hvor langt vi kan nå dér.

Kirsten Madsen (FP):

Med hensyn til lovforslag nr. L 61 mener Fremskridtspartiet, at enhver ændring, der peger i retning af en fri og sand nyhedsformidling, skal hilses velkommen. Vi mener også, at de lokale radioer og fjernsyn udmærket selv kan finde ud af, hvordan reklamer kan indgå i programvirksomheden uden indblanding af kultur- og kommunikationsministeren.

Ideen med at yde sponsorbidrag til finansiering af radio- og fjernsynsvirksomhed kan vi støtte, hvis det ikke er skatteborgerne, der ufri-villigt over statskassen igen skal være ydere. Vi mener, at en reklameordning vil være på sin plads, således at der kan komme en samlet medieudvikling, der ikke konstant er underlagt al-

le disse kontrollerende foranstaltninger, der stækker de frie meningers udtryk.

Vi mener, at der egentlig er ytringsfrihed i dette land, og at utidig snagen i, hvordan den forvaltes af den enkelte, er undertrykkelse af værste slags. Det skulle jo gerne være alle, der har ytringsfrihed og ikke kun de få og frelste udi egen indbildning. Det er en barnepigementalitet vedrørende ytringsfriheden, der stikker sit uhyggelige hoved frem igen og igen, og det er en grov nedvurdering af det danske folk.

Ministeriet finder jo også selv i bemærkningerne til lovforslaget, at det er uheldigt at arbejde med et reklameforbud, som erfaringerne har vist at det er forbundet med betydelige vanskeligheder at håndhæve. Så egentlig er vi ret enige på det punkt.

Men så hører enigheden ret hurtigt op, for ministeriet mener til gengæld derefter, at de skal være barnepige for, hvordan og hvornår og hvor længe en sådan reklamevirksomhed må finde sted. Det er uværdigt for den danske befolkning at finde sig i al den barnepigesnagen.

Indtægterne ved reklame mener Fremskridtspartiet at den station, der har skaffet dem, selvfølgelig selv skal have lov til at bruge til at lave bedre udsendelser for, altså med andre ord: have lov til at have deres indtjening til egen brug.

Det vil tage initiativet fra nogle radioer, hvis de pænt skal aflevere overskuddet til de radioer, der ikke er levedygtige, og det vil i allerhøjeste grad være konkurrenceforvridende. Hvilken virksomhed i dette land i andre erhverv kunne man få til en lignende ordning – selvfølgelig uden at den ville lukke?

Det er udmærket, at dagblade og distriktsblade får sendemuligheder. Vi mener dog, at alle andre erhvervsvirksomheder skal have samme muligheder.

Fremskridtspartiet mener altså, at det vil være en god idé med reklamer i lokalradio og -fjernsyn, og at det er et udmærket lovforslag. Men den foreslåede § 15 a, stk. 5, bør udgå af forslaget og ændres til, at lokalradio og lokal-tv har fuld ytringsfrihed som nævnt i grundlovens § 77, også hvad reklamer angår. Fremskridtspartiet vil alligevel se meget positivt på ministerens lovforslag nr. L 61.

Vi har jo også lovforslag nr. L 64 med i denne forhandling, SF's og Socialdemokratiets for-

[Kirsten Madsen]

slag til finansiering af lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

Fremskridtspartiet mener, at SF og Socialdemokratiet i tide og utide postulerer, hvor sociale og samfundsindstillede de er, og hvor meget det betyder for dem, og hvor god og dejlig de ønsker vores social- og sundhedssektor i dette land. Det virker derfor højest ejendommeligt, at de ikke vil medvirke til at realisere dette økonomisk, når de ved enhver lejlighed forsøger at lege formyndere for befolkningen. De ikke engang blinker ved at tage yderligere 100 mio. kr. fra den hårdtarbejdende del af befolkningen, der producerer de varer, der er grundlaget for deres formynderi.

Hvor længe endnu mon den danske befolkning vil finde sig i at blive så groft udnyttet til så undertrykkende formål? En aller anden skøn morgen vil både Socialdemokratiet og SF opdage, at de har overspillet deres formynderiske rolle, og den dag er ikke så fjern. Fremskridtspartiet ser med længsel hen til denne dag, hvor vi igen bliver et frit folk i et frit land med den ytringsfrihed, som bliver så højt besunget af især ytringsfrihedens bødler, nemlig de selv samme partier, SF og Socialdemokratiet.

Statsstyring af medier er nøgleordet for disse bødler. Hvorfor være så harm over de polske tilstande, når både SF og Socialdemokratiet i virkeligheden går ind for de samme forhold i Danmark; godt nok med en grov gang sukker-glasur? Denne glasur kalder de social retfærdighed, men det rette navn er social undertrykkelse.

Lad os håbe, at det omsider går op for den danske arbejdende og producerende befolkning, at man ønsker at bruge 100 mio. kr. til noget, som lige så godt kunne betales af det såkaldt profitsøgende erhvervsliv. Hvorfor nu pludselig denne beskyttelse af et erhvervsliv, som SF og Socialdemokratiet ellers så gerne vil tage overskuddet fra? Det er fuldstændig og aldeles asocialt.

Fremskridtspartiet skal derfor indstille dette lovforslag til forkastelse.

Kristian R. Kristensen (KRF):

Vi vil også gerne komme med en lille kommentar fra Kristeligt Folkepartis side til det lovforslag, som kultur- og kommunikationsministeren har fremsat.

Vi er godt klar over, at i den periode, der er gået, har finansieringen for lokalradioerne været helt utilstrækkelig. Det er vi ikke uvidende om. Men vi vil gerne nævne, at det må være rimeligt, at dagbladene får mulighed for at være med også på det lokale område.

Vi vil pege på, at der gerne skulle skabes nogle muligheder for, at lokalradioerne virkelig kunne sende lokalt nyhedsstof, for jo bedre lokalt nyhedsstof, der bliver sendt i en lokalradio, jo lettere har den ved at få det finansieret lokalt.

Når man siger lokal finansiering, tror jeg, at der i de allerfleste områder kunne etableres et samarbejde imellem forskellige offentlige og private virksomheder og foreninger osv., sådan at man virkelig kunne få en lokalradio op at stå med et lokalt indhold.

Statsstøtteordninger må afvises i den forbindelse, fordi et lokalområde skal finansieres lokalt, for at det giver den rigtige mening ude i lokalsamfundet, og for at det føler, at det bærer et medansvar for den radio, det nu engang har fået etableret derude.

Og så må vi håbe, at man kan finde ud af at lave alsidige udsendelser, sådan at det ikke er nogle ganske få i lokalområdet, der dominerer hele programmet, men at det virkelig bliver alsidigt og lokalt, fra alle de lokale instanser i området.

Vi vil gerne fra Kristeligt Folkepartis side anbefale kultur- og kommunikationsministerens lovforslag.

Jørgen Tved (FK):

Jeg er lige ved at tro, at jeg er blevet populær. For et øjeblik siden var der kun 16 medlemmer i salen. Nu tror jeg, vi har rundet de 20, så det går jo fremad.

De to forslag, vi her behandler, kan jeg forstå er behandlet tidligere – på den måde, kulturministeren fremlagde det på. Det var en meget indforstået snak. Så man må undskylde, at vi, der ikke har deltaget i debatten tidligere her i Tinget, måske har nogle bemærkninger, der er hørt før.

For det første vil vi godt slå fast, at vi er absolut modstandere af reklame i lokalradio og i lokal-tv. Vi synes, at det er en uskik, at noget sådant skal indføres. Derfor har vi ikke meget tilovers for det forslag, der er kommet fra regeringen.

[Jørgen Tved]

Vi synes heller ikke, det er nogen god idé, at dagblade og distriktsblade skal involveres i lokalradio. Det er, fordi vi mener, at der så bliver et monopol ud af det. Vi har jo allerede set, hvordan dagbladene trænger ind på distriktsbladenes område ved at købe dem op. Hvis de nu også skulle have lokalradio eller eventuelt lokal-tv, så kan det blive nogle monopoler, der kommer til at sidde på medieverdenen, og det var vel egentlig ikke det, der var meningen, da loven om lokalradio og -tv blev vedtaget i sin tid. Eller var det?

Når nu man siger i partiet Venstre, at det er destruktivt, at man vil ofre nogle offentlige kroner på ytringsfriheden, så vil jeg egentlig godt vide, om det er ytringsfriheden, der er destruktiv. Er det ikke græsrodderne og de almindelige mennesker, man er bange for, når man kommer med sådan nogle bemærkninger?

Jeg synes, det er lidt uhyggeligt, at de, der taler om det nære samfund, om det nære demokrati, om at komme hinanden ved, er bange for, at vi almindelige mennesker, som ikke ligefrem svømmer rundt i en guldpøl, får lejlighed til at etablere os med en lokal radiostation, får muligheder for at komme til orde. Derfor opfatter jeg det som lidt af en uartighed, at Venstre chikanerer forslagsstillerne, fordi de foreslår, at der skal ydes tilskud til lokalradio og -tv.

Og så har jeg altså sagt, at vi har sympati for det forslag, der er kommet fra SF og Socialdemokratiet. Vi synes, det er et beskedent forslag. Det ligger også et stykke vej fra det forslag, der er kommet fra lokalradioerne selv; her tænker jeg på de virkelige græsrodslokalradioer. Her har man et forslag, der går noget videre end det, Socialdemokraterne og SF har foreslået. Men o.k., som en begyndelse kan det da være værd at tage med, og vi er som sagt indstillet på at støtte lokalradioerne.

Jeg hørte også bemærkningerne fra den konservative ordfører, og det var naturligvis nogle hib til Socialdemokraterne, der har købt sig sendetid under valgkampen. Jeg forstår, at det er helt fremmed for netop de Konservative at købe sig til ikke bare sendetid, men også til mandater her i Folketinget. Det er ganske store pengesummer, i hvert fald nogle af de konservative kandidater åbenbart har haft til rådighed, og det skulle være særlig odiøst. Det er det måske især for os, der ikke har så store midler at rutte med.

Jeg vil godt slå fast, at for os er dette et spørgsmål om at give så mange mennesker som muligt ytringsfrihed, at så mange som overhovedet muligt skal have lov at komme til mikrofonerne i de lokalradioer, der er oprettet rundt omkring, at det ikke skal gøres til en fed forretning, en stor business, hvad jeg godt ved enkelte lokalradioer er blevet nogle steder i provinsen; det er græsrodderne, der skal støttes. Derfor er det rimeligt, at man ofrer på ytringsfrihedens alter og lidt på kulturens alter, for det er også en form for kulturliv, som kommer til udtryk gennem lokalradioerne.

Vi mener, at Socialdemokraternes og SF'ernes forslag er en begyndelse, og så håber vi, at det hen ad vejen, som man siger, kan udvikle sig til noget, der sikrer, at demokratiet får lov at fungere under nogenlunde lige forhold. Man behøver ikke at være født med en guldklump for f.eks. at blive valgt til dette Ting.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt sige tak til hr. Jørgen Tved for de ord, hr. Jørgen Tved sagde om vores forslag. Det er rigtigt, at den debat, der kører her i salen i dag, virker temmelig indforstået, og for folk, der ikke har fulgt den, må den være lukket land.

Derfor vil jeg gerne sige til hr. Jørgen Tved, at vi jo før har prøvet at fremsætte det forslag, som lokalradioerne, græsrodsradioerne, selv er kommet med. Vi har foreslået, at man skulle finansiere lokalradioer og lokal-tv ved en tredelt, såkaldt højskoleordning, sådan at lokalradioerne skulle skaffe nogle penge, kommunerne det samme beløb og staten det samme beløb, op til 1.000 sendetimer, tror jeg, det var, pr. lokalradio med 450 kr.s tilskud pr. time og op til 450 sendetimer for lokal-tv med 10.000 kr.s tilskud pr. sendetime. Det forslag har vi fremsat to gange uden at kunne komme igennem med det, men vi har ikke opgivet håbet om at komme igennem med noget andet.

Vi forstod, da vi sidst diskuterede sagen, at det, De Radikale forestillede sig, var en ordning, der først og fremmest kunne støtte de små lokalradioer. Nu har vi fremsat dette forslag, Socialdemokratiet og SF, for at se, om vi dog ikke denne gang kunne få flertal for det, og vi havde kunnet få flertal, kan jeg forstå, hvis De Radikale ikke som sædvanlig var vendt på en halv tallerken og havde fundet på noget nyt.

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg kunne forstå på ordføreren for Det Radikale Venstre, at de var indstillet på også at gå ind for en eller anden form for reklamefinansiering. Det virker overraskende på os, der har fulgt Det Radikale Venstre, som tidligere var modstander af reklamefinansiering, at dette parti nu åbent erkender, at man går ind for at harmonisere denne del af en dansk virksomhed i overensstemmelse med et direktiv fra EF-Kommissionen.

Men lad det være. Jeg var ikke klar over, at man havde diskuteret grundlaget for finansiering via en slags højskoleordning, men det kan jeg forstå man har. Jeg har også forstået, at man skal drøfte spørgsmålet i udvalget.

Nu kan det godt være, jeg siger noget, der har været fremme før, men jeg har ikke været vidende om det, for ellers ville det være overflødig at gentage det. Jeg mener, at en af de ting, der er afgørende for lokalradioernes økonomiske muligheder for at overleve, er udgifterne til Koda/Gramex, og det er klart, at disse to organisationer vil forsøge at få pengene hjem til de udøvende kunstnere, således at de kan få betaling for det arbejde, de har udført. I den forbindelse har jeg haft den opfattelse, at man her i Folketinget kunne beslutte, at Danmarks Radio skulle lave en kollektiv overenskomst for samtlige radiostationer her i landet, og at det var Danmarks Radio, der stod for betalingen af musikudsendelser i lokalradioerne. Det er nemlig en af de økonomiske byrder, der vejer tungt.

Hvad angår spørgsmålet om ansættelse af folk på de forskellige lokalradiostationer, har jeg haft den opfattelse, at man f.eks. kunne give betaling til én ansat for hver 3-timers-udsendelse, en lokalradio har om ugen. Jeg har ikke gjort mig nogen forestillinger om, at de skulle have store lønninger, men man kunne give radiostationen et tilskud, der svarer til den højeste arbejdsløshedsunderstøttelse. Det ville være en økonomisk indsprøjtning for lokalradioerne, og det ville jo alt andet lige holde disse mennesker beskæftiget, hvilket betyder, at de ikke fik penge via Arbejdsministeriet til deres arbejdsløshedsunderstøttelse.

Lokal-tv'erne mener jeg skulle have tilskud, der svarer til tre ansatte pr. tre timers tv-udsendelse om ugen. Der må være muligheder for at give dem nogle penge, som man kunne spare andetsteds.

I spørgsmålet om etablering af nye stationer er der selvfølgelig dem, der siger, at det kun gælder de radiostationer, der er i drift. Men vi har vist noget, der hedder Pressens Investeringsfond, der, så vidt jeg er orienteret, er opført med et beløb på 14 mio. kr. på finansloven, og man kunne jo passende søge om at få penge fra denne pengekasse til nyetablerede stationer.

Dertil kommer den omstændighed, at det jo ikke er fremmed for Folketinget at understøtte medieverdenen økonomisk, idet man understøtter pressen med beløb på et sted mellem 700 mio. kr. og 750 mio. kr. om året. Det ville være rimeligt, om lokalradioerne og lokal-tv-stationerne også kom i betragtning.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne vedrørende lovforslag nr. L 64, forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Finansiering af lokal radio- og fjernsynsvirksomhed), fru Birte Weiss, har ordet.

Birte Weiss (S):

Man kan ikke sige, at der var voldsomt mange sensationer i de markeringer, der kom til dette forslag; der var 87 mandater for vores forslag og 79 mandater for kulturministerens, og så var der i midten De Radikale, som måske nok alligevel overraskede en lille smule ved at være så upræcise i meldingen om, hvor de mener det skal ende.

Men jeg vil gerne tage udgangspunkt i fru Connie Hedegaards indlæg. Hun undrede sig over, at vi ikke med jubel kaster os ud i en reklamefinansiering, når nu det er så populært.

Før os – og det vil jeg gerne bruge som begrundelse – er der en slags læresætning, man kan sætte som overskrift på al god mediepolitik, og den lyder: Flere end dem, der almindeligvis har ordet, skal have mulighed for at få det, men flere skal også få lyst til selv at tage det.

Jeg synes, at det forslag, kulturministeren har fremsat, peger i den stik modsatte retning. I praksis vil det nemlig betyde, at de lokale bladmonopoler vil blive styrket. Det vil gå sådan, at monopolavisen i X-købing hurtigt kommer til at sidde også på de æterbårne mediemuligheder. Den vil nemlig kunne sætte hele sit vel-etablerede salgssapparat ind på at få krattet re-

[Birte Weisse]

klameindtægter hjem til radio- eller tv-stationen. Og den vil helt uhemmet kunne omtale og skamrose sin egen radio- eller tv-station i den daglige avis. Det vil i praksis betyde, at den niche, der bliver tilbage til andre i det lokale samfund, hurtigt bliver mindre og mindre.

Jeg har såmænd også kulturministeren lumsk mistænkt for, at han godt ved, det vil gå sådan. Derfor har kulturministeren også nogle udglattende ord i bemærkningerne til sit forslag, hvor der henvises til, at det lokale nævn skal sørge for, at den samlede programvirksomhed er alsidig.

Derfor er det vigtigt for os og et helt grundlæggende argument i denne diskussion, at det er et fromt, men tomt ønske, at kombinationen af reklamefinansiering og sendetilladelser til dagbladene medfører, at man vil være i stand til samtidig at udvikle alsidigheden og bredden i det samlede udbud. For langt de fleste steder vil markedsmekanismen i de eksisterende forhold komme til at betyde – og det har også noget at gøre med den helt oplagte konkurrencefordel, som de eksisterende blade har – at man simpelt hen ophører de eksisterende lokale bladmonopoler til også at gælde i anden potens.

For at sige det helt jævnt: Det er en udvikling, vi finder forkert, og det er baggrunden for, at vi synes, det er et ringe forslag, kulturministeren har fremsat. Hvis man skal sammenfatte det helt kort, kan det siges, at kulturministerens forslag ikke tjener det formål, der har båret hele lokalradio- og -tv-lovgivningen igennem. Dets gennemførelse vil i praksis betyde større snæverhed end den, vi kender i dag, og jeg tror, man meget hurtigt vil erkende, at det kan blive det afgørende grundskud for de intentioner, der lå bag lokalradiolovgivningen. Eftersom det var en socialdemokratisk regering, som gennemførte det, lad mig bare kalde det opsigtsvækkende brud på det mediemonopol, der eksisterede i forvejen, synes vi selvfølgelig, det er en forkert udvikling, kulturministeren står for her.

Det brud, der skete, var en slags dobbelt-smæk. Man brød nemlig for det første Danmarks Radios monopol, men man brød også det, man kan kalde de professionelle meningsmageres monopol. Og hvis man følger kulturministerens forslag, vil det hele blive indsnævert igen.

Om forslagens detaljer skal jeg kun sige to ting. For det første synes jeg for radioens vedkommende, at der er meget lidt besked om, hvordan man vil afgrænse reklamen fra det redaktionelle stof. Der står i bemærkningerne, at reklamerne i lokal-tv skal sendes i blokke. Men for radioens vedkommende er der blot tale om, at der under hensyn til mediets karakter skal skabes en klar afgrænsning af reklamestoffet. Jeg vil gerne spørge kulturministeren, hvad den kryptiske formulering egentlig betyder. Når der ikke er tale om blokreklame, hvad er der så tale om? Jeg gætter på, at der bag denne formulering simpelt hen ligger den kendsgerning, at radioreklame for at være interessevækkende skal være meget påtrængende og meget iørefaldende. Derfor vil jeg gerne spørge, hvor langt ministeren vil gå, for at der også skal være penge at hente i radioreklame.

Det kan vel næppe undre, at jeg ligesom flere andre ordførere her også synes, at vores forslag er bedre. Det tager udgangspunkt i den samme argumentation, som ligger bag den trekvarte milliard kroner, man giver til den trykte presse, og som vi drøftede lidt tidligere.

Dernæst skal jeg sige en smule om den sammenknytning, vi i forslaget har lavet til revisionen af TV 2-lovgivningen. Socialdemokratiet og ikke mindst Det Radikale Venstre har i den lange lidelseshistorie, som man næsten kan sige at debatten om finansiering af de lokale æterbårne medier har været, gang på gang gjort opmærksom på, at TV 2 skal have fred i opbygningsfasen. Man har sagt, at en ny kanal skulle have mulighed for at finde sine egne ben og sit marked. Først og fremmest har man været optaget af, at en spredning af reklamemulighederne på mange flere hænder kunne gøre det problematisk for TV 2 at finde sit marked. Jeg tror endda, at den tidligere radikale ordfører, hr. Bilgrav-Nielsen, har kaldt indførelse af reklame i lokalmedierne på nuværende tidspunkt for benspænd i forhold til TV 2.

På den baggrund lyttede jeg selvfølgelig meget interesseret til, hvad fru Marianne Jelved havde at sige om det spørgsmål, for jeg har svært ved at forestille mig, at det argument, som jeg netop nævnte her, og som Socialdemokratiet og De Radikale hidtil har været fælles om, er blevet mindre relevant, siden vi drøftede det sidst. Mon ikke det tværtimod er blevet mere gyldigt nu, da det viser sig, at interessen for at reklamere i TV-Syd er vigende.

[Birte Weiss]

I et svar, som kulturministeren har afgivet til Folketingets Finansudvalg så sent som i dag, tales der ligefrem om »det afdæmpede salg i TV-Syd«. Det er såmænd baggrunden for, at vi siger: Lad os dog frem til 1991 give disse 100 mio. kr. i offentlig støtte til lokalradio og -tv. Det bliver ikke voldsomme beløb til den enkelte station, og det er derfor, vi har talt om en slags overlevelse på eksistensminimum.

Jeg synes, det er lidt komisk, at der er en ordfører her, som synes, at det at sige sandheden, nemlig at det bliver på eksistensminimum, skulle være arrogant. Det siger måske noget om, hvor uvant man i politik er med at sige tingene lige ud ad landevejen. Når vi har ment, det var nødvendigt at sige det så direkte, er det, fordi der i virkeligheden skulle mange flere penge til. Vi understreger i forslaget, at selvfinansiering stadig vil være det bærende princip, og det, vi foreslår nu, er, at man frem til revisionen af TV 2-lovgivningen prøver at holde liv i så mange som muligt.

Hvis nu det går sådan, at vores forslag kan samle flertal – og det vil vi selvfølgelig arbejde intenst på under udvalgsarbejdet – tror jeg, vi vil komme i den lykkelige situation, at vi for første gang, siden der er sket den store udvikling inden for ætermedierne, har mulighed for, at se tingene i sammenhæng. Så vil vi nemlig stille og roligt og seriøst i sammenhæng kunne vurdere de tre forskellige finansieringsformer, man har opereret med: den rene licensfinansiering – det er den, Danmarks Radio har – delvis reklamefinansiering – det er den, TV 2 har – og delvis offentlig finansiering – det er den, lokalmedierne får. Vi vil gerne være med til at give både det samlede mediemønster og de meget hårdt trængte lokalradioer en harmonisk udvikling.

Under udvalgsarbejdet vil vi være venlige og forhandlingsvillige, og det vil vi være, fordi det haster så forfærdelig meget med at få denne sag på plads. Jeg vil gerne sige det så stærkt som, at denne gang må det ikke glippe.

Vi har i Socialdemokratiet betragtet det, der skete med lokalmedierne, som et vældigt hug fremad i demokratiseringen og adgangen til at få ytringsmuligheder, og derfor vil vi som sagt være forhandlingsvillige i den fase, vi skal igenem.

Flere har været inde på kompromismulighederne, og om dem vil jeg sige, at vi betragter vo-

res forslag som det bedste, og det er det, vi vil forsøge at samle flertal til.

Fru Marianne Jelved var lidt inde på, om de to forslag kunne kombineres. Og hun truede med – eller måske var det et løfte – at De Radikale om ikke andet kunne fremsætte deres eget forslag. Om det skal jeg kun sige, at det såmænd ikke er særlig vanskeligt at kombinere de to forslag, hvis man synes, det er en løsning. Så kunne man bare sige, at de, der vil have reklamer, frit kan få lov til at sende dem efter nogle regler, der er fastsat af Folketinget, og så kan de andre få delvis offentlig støtte. Men for os vil det kun være den næstbedste mulighed. Vi vil langt foretrække, at et flertal forstår nødvendigheden af den bedste mulighed.

(Kort bemærkning).

Connie Hedegaard (KF):

De sidste meldinger lød naturligvis positive. Men det ligger jo også fint i forlængelse af, hvad ledende socialdemokrater har sagt rundt omkring.

Men når jeg har bedt om ordet nu, er det for at sige til fru Birte Weiss, at det ikke undrer mig, at Socialdemokratiet ikke følger en hvilken som helst populær stemning, men at det godt kan undre mig, at ledende socialdemokraters udtalelser ganske kort før et valg ikke får konsekvenser for Socialdemokratiets politik. Jeg vil bare nævne som et kort eksempel, at hr. Lykketoft i Radio Amager 4 dage før valget gik imod sit parti og sagde, at partiets beslutning selvfølgelig var blevet forældet, hvorefter han sagde:

»Den beslutning er blevet overhalet af udviklingen ved, at et flertal i Folketinget . . . vedtog en TV 2-løsning med reklamer. Og når det er kommet dertil, må vi selvfølgelig også tage vores synspunkt op til revision, for det er nok ikke rimeligt, at det kun er de store firmaer i den nationale sender, der har mulighed for at annoncere.«

Videre sagde hr. Lykketoft:

». . . vi vil godt gå ind i forhandling om en løsning, der på den ene eller den anden måde sikrer nærradioernes finansiering. Og »på den ene eller den anden måde« skal så forstås derhen, at det godt kan være reklamer, for der er vel ikke råd til, at man lader lokalradioer statsfinansiere? Det bliver til et milliardbeløb eller i hvert tilfælde et millionbeløb«.

[Connie Hedegaard]

Det er sådan noget, jeg undrer mig over ikke får konsekvenser, for det er så nemt at sidde og fortælle folk, hvad de gerne vil høre, og det er så nemt at sidde og blive gode venner med nær-radioerne ved at fortælle dem, hvad de gerne vil høre, en uge før valget. Men når man så kommer herind og ser, hvad Socialdemokratiet kan få brygget sammen, viser det sig, at det er ideologi og ikke saglighed, der driver værket. Det synes jeg har været beklageligt.

Men hvis man kan tage fru Birte Weiss' ord til sidst for pålydende, er der altså nu i dag givet en melding om, at man gerne vil se på, om vi også skal have reklamer ind.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Til fru Connie Hedegaard vil jeg gerne sige, at jeg gad nok vidst, hvor meget af regeringens forslag der er drevet af ideologi, og hvor meget der er drevet af ren saglighed; det er vist meget vanskeligt at redegøre for den slags.

Men det, jeg gik op for at sige, var, at selv om SF er sammen med Socialdemokratiet om det forslag, vi drøfter her i dag, deler vi altså ikke Socialdemokratiets holdning til, hvordan man eventuelt kan løse problemerne, hvis der skulle komme en forhandling.

(Kort bemærkning).

Birte Weiss (S):

Som det fremgik af min gennemgang af regeringens forslag, er der for os overhovedet ikke én millimeters sprække eller én millimeters forskel imellem den ideologiske og den saglige holdning i dette spørgsmål. Det er netop, fordi vi mener, at det vil tjene både ytringsfriheden og lokalradioerne og lokal-tv'erne bedst, vi foreslår denne støtteordning, og så er vi tilmed så heldigt stillet, at det faktisk også svarer til vores ideologi.

Endvidere vil jeg anholde fru Connie Hedegaards meget bastante konstatering af, at der her var givet tilsagn om, at vi nærmest ville gå ind for kulturministerens forslag. Lad mig sige det helt klart: Kulturministerens forslag er uspiseligt for os, og det er det af de grunde, som jeg anførte i mit indlæg for lidt siden.

Når jeg polemiserede en smule i forhold til fru Marianne Jelved, der ligesom gjorde det til et meget vanskeligt spørgsmål at hitte ud af,

hvordan de to forslag kunne forenes, var det, fordi der selvfølgelig findes nogle ganske enkle metoder til det, f.eks. dem, jeg nævnte, men det er ikke det, vi går til udvalgsarbejdet for at få gennemført; vi går til udvalgsarbejdet for at få gennemført vores forslag.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg er glad for debatten i dag. Jeg har ikke grund til at takke alle ordførerne, for det er jo ikke alle ordførerne, der har været positive over for det forslag, regeringen har fremsat, men jeg vil sige tak til dem, der har været det.

Dernæst vil jeg fortælle, hvorfor jeg er glad. Jeg har et par grunde til det. Der var en risiko for, at denne debat var blevet en gentagelse af de debatter, vi har haft hidtil, som det tidligere blev understreget både af mig og af andre.

Til hr. Jørgen Tved skal jeg i den forbindelse sige, at når jeg var kort, var det, fordi synspunkterne vedrørende mit eget forslag er udtrykt i fremsættelsestalen.

Men jeg synes, det er blevet en interessant og væsentlig debat, vi har fået i dag, fordi der, så vidt jeg kan bedømme det, er kommet nye signaler ind i debatten – der har rejst sig muligheder for at komme videre med denne sag. Ganske vist kan man, som fru Birte Weiss gør det, tælle nogle mandater op og sige, at De Radikale står midt imellem. Jeg opfattede nu fru Marianne Jelveds udtalelser på den måde, at der faktisk blev talt om reklamer og om en – ganske vist forbeholden – interesse i, at dagbladene skulle have adgang til at få sendetilladelse, hvilket alt sammen løber parallelt med det, som ligger i regeringens forslag, og som der derfor vil være gode muligheder for at drøfte, når vi kommer i gang med udvalgsarbejdet.

Jeg tror, man kan sammenfatte eftermiddagens debat sådan, at der nu tegner sig nogle muligheder for med udgangspunkt i reklamefinansieringen at drøfte en finansieringsmulighed, som hidtil ikke har været åben for lokalradio- og lokal-tv-medierne, altså de lokale ætremedier.

Jeg har tidligere uden for denne sal hørt fru Birte Weiss sige, at Socialdemokratiet naturligvis måtte fremsætte sit forslag, men at man, hvis det skulle vise sig, at der ikke var flertal for det, måtte til at drøfte andre muligheder, even-

[Kultur- og kommunikationsministeren]

tuelt også reklamemuligheden. Nu kommer lejligheden; jeg tror, vi er på det punkt, hvor vi kan komme i gang med en sådan debat, og jeg hilser med stor tilfredshed og stor glæde, at vi nu har fået sat sagen i bevægelse, i modsætning til de tidligere lejligheder, hvor vi har måttet konstatere, at vi faktisk ikke kom ud af stedet. Det er det positive – meget positive – resultat, denne debat har givet, og jeg vil, som også regeringens ordførere har sagt det, sige, at vi er åbne over for en drøftelse i udvalget af, hvordan vi får enderne til at mødes – med de muligheder, der nu har vist sig.

Jeg er også glad for, at fru Marianne Jelved talte om, at det skulle være en enkel model; det er også vort udgangspunkt. Man må så håbe, at Socialdemokratiet tager disse signaler ad notam og ikke blot står bag de bemærkninger og de adjektiver, fru Birte Weiss brugte om den holdning, man ville gå ind i forhandlingerne med, men også vil vise åbenhed over for de muligheder, der nu tegner sig. Derved ville man formodentlig også komme i tættere fodslag med mange af dem rundt i landet, som laver lokalradio med andre udgangspunkter end regeringens, og som ikke nærer så stor bekymring ved at bruge reklamemuligheden som finansieringsmulighed. Man ville paradoksalt nok også lægge sig på linje med Arbejderpartiet i Norge, som just nu forhandler en forsøgslovgivning om reklamefinansiering af lokalradio efter en meget åben og enkel model, som man regner med at få i gang fra næste års begyndelse.

Dernæst vil jeg sige, at jeg synes, det er opmuntrende og tilfredsstillende for mange af os at konstatere den interesse og omsorg – og vi tror, den er alvorligt ment – som Socialdemokratiet nu viser for TV 2. Det kneb jo lidt, da vi skulle have det vedtaget, men nu er vi altså flere, der er parate til at bære dette barn ind i en forhåbentlig sikrere fremtid.

I anledning af fru Birte Weiss' bemærkninger vil jeg gerne sige, at jeg ikke synes, mine betragtninger om, at programlægning og reklamer skal holdes adskilt i radio, er kryptiske. Jeg tager hensyn til det faktum, at lokalradio er en, jeg havde nær sagt meget blandet landhandel, og jeg lægger ligesom fru Birte Weiss vægt på, at lokalradioen skal have lov til at udfolde sig på egne lokale præmisser. Derfor vil jeg ikke på forhånd foreskrive ganske bestemte regler for,

hvordan princippet om, at programlægning og reklamer ikke må blandes sammen, skal udmøntes i praksis i de enkelte radioer. Der kan være forskelle og specielle lokale hensyn at tage, hvis man vil opretholde mangfoldigheden og den forskelligartethed, lokalradioerne har.

Jeg er heller ikke så from, som fru Birte Weiss tror, for jeg ved godt, hvordan det vil gå med hensyn til dagblade og en ikkecementering af bladmonopolet. Her ved vi faktisk noget – vi kender forsøgsresultaterne – og jeg synes, der bliver taget for lidt hensyn til de resultater, man faktisk har kunnet måle og finde ud af i den forsøgsperiode, vi har haft med lokalradio. Det udvalg, som har evalueret forsøgsperioden, har konstateret, at de dagblade, som havde sendetilladelser, ikke forvred mønsteret i de områder, hvor de var med. Jeg synes, vi skal lære af forsøgene, og jeg er sikker på, at der ikke vil komme de uønskede konsekvenser, som fru Birte Weiss frygter.

Jeg skal slutte med at sige, at mit svar til Kulturudvalget om reklamesalget i TV-Syd ikke er udtryk for, at der ikke er reklamer at arbejde med i denne sammenhæng. Når tallet er vigen- de i begyndelsen af 1988, er det i forhold til et oversalg i den første del af perioden. Det er et spørgsmål om, hvad man måler det på. Der er ikke tale om, at der ikke er reklamer nok; det er tværtimod sådan, at de tal, man opererer med for første del af 1988, er højere end de forudsætninger, vi i sin tid havde, da vi forberedte lovgivningen.

Jeg skal slutte med at udtrykke min glæde over, at vi nu kan komme videre, og udtale håb om, at vi kan nå frem til en fornuftig og konstruktiv løsning af disse problemer meget hurtigt, for jeg er enig med dem, som har sagt, at det haster nu, at det skal være nu.

Birte Weiss (S):

Det er jo herligt at se kulturministeren glad, og derfor skal jeg ikke forsøge her at spolere den venlige stemning, der råder. Men jeg kan ikke lade være med at sige, at jeg ærlig talt synes, kulturministeren taler udenom.

Min pointe var, at det var kombinationen af reklamefinansiering og sendetilladelser til dagbladene, der ville være med til at forvride mønsteret, og derfor er det en gang udenomssnak at henvise til den forsøgsordning, hvor der ikke har været muligheder for at sende reklamer. Og

[Birte Weiss]

for at gøre det helt klart vil jeg godt understrege, at hvis man fastholder den kombination, vil det blive ekstra vanskeligt at få gennemført forhandlinger med os.

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Vanskeligheder er jo til for at overvindes, så vi vil gøre, hvad vi kan for at overvinde også den vanskelighed.

Men jeg vil med hensyn til dagbladene og reklamerne sige, at jeg netop synes, det er et argument for at give adgang for dagbladene til området, når man indfører reklamer. Der er nemlig ingen tvivl om, at nogle af de reklamepenge, som skal bruges af radioerne, vil skulle tages fra dagbladene, og derfor må det være rimeligt, at de kommer med ind i det konkurrencemarked, som derved opstår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om forbedret og ensartet folkepension.

Af Glistrup (FP) m.fl.
(Fremsat 6/10 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Fremskridtspartiets lovforslag om forbedret og ensartet folkepension er en genfremsættelse; det er jo ikke overdrevet i hvert fald. Jeg tror, det nu er 8. gang, vi skal tage stilling til det-

te forslag. Bortset fra, at der er ændret et par tal og et par årstal, er der ikke taget højde for nogen af de tekniske indvendinger, der tidligere er gjort.

Jeg mener stadig væk ikke, der er råd til forslaget. Jeg mener stadig væk, at besparelserne i forslaget er uacceptable. På den baggrund må vi afvise lovforslaget.

Erik B. Smith (S):

Det er jo det sædvanlige forslag, havde jeg nær sagt, fra Fremskridtspartiet. Der er temmelig mange bemærkninger til forslaget, og det er bemærkninger, der kommer vidt omkring. Vi får afskaffet realrenteafgiften. Vi får med et hug afskaffet papirnusseri. Sådan kunne jeg blive ved.

Hele forslaget lægger ikke op til nogen seriøs behandling, og i Socialdemokratiet vil vi afvise det.

Hvis man ønsker at forbedre vilkårene for landets pensionister, så skal jeg oplyse, at Socialdemokratiet agter at komme med et forslag til forbedring af folkepensionen ved senere lejlighed, og da kan Fremskridtspartiet jo stemme for vores forslag, hvis man ønsker at hjælpe.

Karen Højte Jensen (KF):

I de mange år, der er gået, siden dette forslag første gang blev fremsat, i 1974, er Fremskridtspartiet ikke blevet en smule mere politisk ansvarligt. Dette forslag er politisk overbud, så det batter. Dette her, der foreslår en forbedring af folkepensionen på 8,7 mia. kr., er faktisk, med Fremskridtspartiets eget udtryk fra bemærkningerne, noget af et bluffnummer, for hvor skal de 8,7 mia. kr. komme fra?

Fremskridtspartiets eget bud på dette er jo letkøbt og politisk set totalt urealistisk.

Ingen, heller ikke i Det Konservative Folkeparti, finder, at vi forgylder vore pensionister, men til vores politiske ansvarlighed hører altså, at der skal være økonomisk dækning for de initiativer, vi ønsker gennemført. I takt med de økonomiske muligheder vil vi også gerne forbedre pensionisternes vilkår, men vi afviser dette forslag som økonomisk helt urealistisk.

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil godt gentage i dag, hvad vi ved tidligere lejligheder har sagt, når vi har talt om folkepensionens størrelse her i salen. Vi mener i SF